

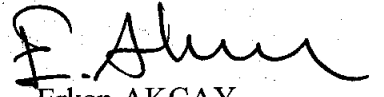
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 23.11.2015
Sayı: 2015/51

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

(1) 
Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Avrupa Birliği Uyum			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	14 Aralık 2015		E. No: 2/1441	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.✓
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Kasım 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
24 Kasım 2015
No: 5448

GENEL GEREKÇE

6015 sayılı Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun TBMM'de 13/10/2010 tarihinde kabul edilmiş, 23/10/2010 tarihli ve 27738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6015 sayılı Kanun Avrupa Birliği uyum programı çerçevesinde yasalaşmıştır. Böylece devlet yardımlarının Avrupa Birliği mevzuatına uygun olarak verilmesinin ve denetlenebilmesinin yasal çerçevesi oluşturulmuştur.

Devlet yardımı kamu kaynaklı veya kamu tarafından belirli teşebbüslere veya belirli malların üretimine yönelik olarak verilen her türlü destek ve teşvik uygulamalarını kapsamaktadır. Türkiye'deki örnekleri itibariyle teşvik sistemi çerçevesinde öngörülen vergi indirimi, sigorta primi indirimi gibi uygulamaların da devlet desteği kapsamında değerlendirildiği görülmektedir. Genel olarak ifade etmek gerekirse devlet yardımları piyasada girişimcilere yönelik olarak belirli malların üretimi amacıyla belirli avantajların sağlanmasını kapsamaktadır.

Devlet yardımları büyüme, bölgesel farklılıkların giderilmesi, işsizliğin azaltılması, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin artırılması, çevresel sorunların azaltılması gibi konularda görülen temel ekonomik politikalar çerçevesinde bu politikaların olumlu etkilerini artıran uygulamalardır. 6015 sayılı Kanunda uygun devlet destekleri şu şekilde belirtilmektedir:

- Ürünlerin veya hizmetlerin menşei ile ilgili ayrımcılık yapılmaksızın bireysel tüketiciye verilen sosyal nitelikli destekler.
- Doğal afetlerin veya olağanüstü olayların sebep olduğu zararı gidermeye yönelik olan ve zararın maddi büyüklüğünü geçmeyen destekler.
- Avrupa Birliği seviyesine göre yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi sağlamak amacıyla verilen destekler.
- Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan destekler.
- Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaret koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli bölgelerin gelişimini sağlamaya yönelik destekler.
- Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına yönelik destekler.
- Türkiye ve Avrupa Birliğinin ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik destekler.
- Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik destekler.

- Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin belirleyeceği diğer destekler.

Bu çerçevede devlet yardımları ülkedeki ekonomik ve sosyal temelli sorunların giderilmesi önemli bir uygulama olarak kalkınma politikalarının temelinde bulunmaktadır. Devlet yardımları piyasa işleyişinde rekabeti bozucu bir etki yaratmakla birlikte yukarıda ifade edilen amaçları çerçevesinde büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla uygulamada bu yardımların belirlenmesi, dağıtımı ve uygulanması aşamalarının en ince ayrıntısına kadar denetlenebilir olması gerekmektedir. Aksi bir durum yardımı alan çevrelere ekonomik rant ve avantaj sağlama haline gelebilecektir. Bu sakıncanın giderilmesinin en önemli şartı etkin bir denetim mekanizmasının işleyişidir.

Demokratik yönetimlerde kamu bütçesinin esas denetimdir. Kamu kaynaklarının harcanması ve dağıtılmasına esas olan denetimdir. AKP iktidarı döneminde gerek kamu harcamaları gerekse de kamu bütçesinden yapılan yardımlar yolsuzluk ve usulsüzlüklere görülmüştür. 17-25 Aralık soruşturması kapsamında ortaya çıkan çıkar, rant ve yolsuzluk merkezli ilişkiler ağı hükümetin devlet yardımlarına yönelik tutum ve uygulamalarını da sorgulamanın gerekli olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Hükümetin kamu kaynaklarının kullanımına yönelik denetim olgusuna yaklaşımı denetim sürecinin ortadan kaldırılmasıdır. Nitekim devlet yardımlarına yönelik 5 yıl önce çıkarılan ve 1 Ocak 2015 itibariyle işlemeye başlaması öngörülen denetim mekanizması 6015 sayılı Kanuna dayanılarak 1 yıl ertelenmiştir.

6015 sayılı Kanuna 6/2/2014 tarih ve 6518 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 111 inci maddesiyle eklenen Ek 1 inci maddenin birinci fıkrasında devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin 31/12/2014 tarihine kadar yürürlüğe konulacağı belirtilmekle beraber Bakanlar Kuruluna bu sürenin birer yıllık sürelerle iki defa erteleyebilmesi yetkisi verilmiştir. Bakanlar Kurulu da bu yetkinin arkasına sığınarak devlet yardımlarının denetlenmesini düzenleyen yönetmeliklerin yayınlanmasını 1 yıl ertelemiştir.

6015 sayılı Kanun Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kuruluna şüpheli gördüğü devlet desteklerini durdurma, hak etmeyen kişilere ve/veya yanlış şirketlere verilen devlet desteklerini iptal etme yetkisi tanımıştır. Bu yetki çerçevesinde söz konusu yönetmeliklerin bir an önce yayınlanarak yürürlüğe girmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, kamu yönetimindeki şeffaflığın sağlanmasının en önemli şartlarından birisi olan devlet yardımlarının denetlenebilirliğinin sağlanması için 6015 sayılı Kanunda devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin bir an önce yürürlüğe girerek denetim mekanizmasının sağlıklı bir şekilde işleyişinin sağlanması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6015 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmak suretiyle devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe gireceği en geç tarih belirlenmektedir.

MADDE 2- 6015 Sayılı Kanunun Geçici 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle mevcut devlet desteklerinin 6015 sayılı Kanuna göre denetiminin daha kısa bir süre içerisinde tamamlanması düzenlenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

DEVLET DESTEKLERİNİN İZLENMESİ VE DENETLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/10/2010 tarih ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Müsteşarlıkça, kamu tarafından doğrudan veya kamu kaynakları kullanılarak başka bir kurum veya kuruluş aracılığıyla teşebbüslere herhangi bir şekilde mali fayda sağlayan uygulamaların izlenmesine yönelik yönetmelikler üç ay içinde; devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Kurul tarafından 1/4/2016 tarihine kadar yürürlüğe konulur.”

MADDE 2- 6015 sayılı Kanunun Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç ay” ibaresi “kır beş gün” olarak, ikinci fıkrasında yer alan “altmış” ibaresi “otuz” olarak, üçüncü fıkrasında yer alan “otuz” ibaresi “on beş” olarak, dördüncü fıkrasında yer alan “Geçici 1 inci madde uyarınca çıkarılan yönetmeliklerin” ibaresi “Devlet desteklerinin bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.